

مرکز آموزشی درمانی شفا

عنوان سند: راهنمای وزن خشک

کد سند: NO-BK-264

تهیه کننده:

فرزانه صالحی- محدثه صالحی

تنظیم کننده: فرحناز نریمپسا
سوپروایزر آموزش سلامت

در تخمین وزن خشک حائز اهمیت است. از آنجایی که یکی از وظایف کلیه ها در بدن حفظ تعادل مایعات بدن میباشد، عدم کارکرد مناسب آنها در اکثر مواقع موجب اختلال در تعادل مایعات بصورت افزایش حجم مایعات در بدن میشود. از علائم افزایش بار مایع در بدن میتوان به ادم (تورم)، تنگی نفس، افزایش فشارخون و آسیت (تجمع آب در شکم) اشاره کرد. با توجه به اینکه این علائم در تمام بیماران مشاهده نمیشوند، کنترل دقیق علائم بالینی و توزین منظم بیماران قبل و بعد از دیالیز جهت تعیین وزن خشک بیمار بسیار اهمیت دارد.

وزن خشک چیست؟

حداقل وزنی که بیمار میتواند تحمل کند بدون اینکه علائم حین یا بعد از دیالیز را داشته باشد. وزن ایده ال بعد از دیالیز بدنال برداشت کامل یا مقداری از مایع اضافی بدن و حداقل وزنی که فرد بدون علائم حین دیالیز و افت فشارخون در غیاب افزایش حجم یا ادم تحمل میکند، میگویند.

منابع: پوتر و پری/نفرولوژی 2015/پرستار و دیالیز

علائم وزن خشک بالا

مطالعات مشخص کرده 80 تا 90% بیماران دچار افزایش فشارخون، دچار افزایش حجم مزمن هستند. فشارخون در اغلب موارد با گرفتن مایع از بیمار قابل کنترل خواهد بود. تجمع مایع در اطراف بافتهای حیاتی مثل ریه ها و قلب در درازمدت میتواند منجر به تنگی نفس و اختلال در عملکرد این اعضا شود. برای رسیدن به وزن خشک ایده آل میتوان از روش آزمون و خطا استفاده کرد. پرستار با توجه به علائم حیاتی بیمار (افزایش یا کاهش فشارخون، تب، تنگی نفس) گفته های خود بیمار، بررسی وضعیت فیزیکی، یافته های آزمایشگاهی و سابقه وی، وزن خشک بیمار را تخمین میزند. وزن خشک در بیمار هر سه ماه یکبار محاسبه و در نظر گرفته میشود. علائمی مثل افزایش ضربان قلب، کاهش فشارخون، خستگی، کرامپ عضلانی، گیجی استفراغ و اسهال حین دیالیز میتواند نشانه سقوط بیمار به زیر وزن خشک باشد. بهتر است افزایش حجم بیمار در طی جلسات متوالی گرفته شود و در طی چندین جلسه با افزایش زمان و تعداد دفعات دیالیز تنظیم گردد. وضعیت تغذیه بیمار و باقیمانده عملکرد کلیوی